

กองการแพทย์ทางเลือก
DIVISION OF COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE

Wellness *Magazine*

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

นิตยสารออนไลน์เพื่อสุขภาพดี มีความสุข

BEING HEALTHY AND HAPPINESS MAGAZINE

ฉบับที่
1

ปีที่ 2 ประจำเดือนตุลาคม 2564

ผลิตและเผยแพร่โดย : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค กองการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

ประเทศไทยเป็นแหล่งพันธุกรรมพืชที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก
ซึ่งมีบทบาทในชีวิตประจำวัน และอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ

ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรมีความหลากหลาย
เช่น ยา ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เวชสำอาง เครื่องใช้ส่วนบุคคล
และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

มาเรียนรู้การเพาะปลูก
สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ให้เป็นพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างยั่งยืน

กระชายดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Kaempferia parviflora Wallich. ex Baker.

ชื่อสามัญ : Black galingale

ชื่ออื่น ๆ : ไสมไทย ไสมกระชายดำ จิงกราย กะแอน ระแอน ว่านกันบัง ว่านกำบัง
ว่านกำบังภัย ว่านจิงจิง ว่านพญานกยูง ว่านกระชายดำ กระชายเลือด
กระชายม่วง ว่านเพชรดำ

สรรพคุณ

บำรุงกำลัง ทำให้กระชุ่มกระชวย
และเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ
แก้ปวดเมื่อย และอาการเหนื่อยล้า
จับลม แก้กुकเสียด แก้ปวดท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อ
มีฤทธิ์ต้านการอักเสบ และต้านเชื้อจุลินทรีย์

ส่วนที่ใช้ประโยชน์

เหง้า / หัว

ผลิตภัณฑ์จากกระชายดำ

ยาบำรุงร่างกายชนิดเม็ด - น้ำ
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เป็นส่วนผสมในเครื่องดื่ม
ไวน์กระชายดำ

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก www.thaicam.go.th

Facebook: กองการแพทย์ทางเลือก Instagram: thaicam.go.th
Twitter: @thaicam07 Phone: 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ส่วนที่ใช้ประโยชน์ เหง้าสด, แห้ง

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

ขมิ้นชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Curcuma longa* Linn.

ชื่อสามัญ : Turmeric

ชื่ออื่น ๆ : ขมิ้น (ทั่วไป) ขมิ้นแกลง ขมิ้นหยวก
ขมิ้น ตายอ สะยอ หมิ้น (ภาคใต้)
ขมิ้นหัว (เชียงใหม่)

ผลิตภัณฑ์จากขมิ้นชัน

ยาจากสมุนไพร : ยาผง ยาแคปซูล ยาชง
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เวชสำอาง
เครื่องดื่ม

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-045

สรรพคุณ

จับลม รักษาอาการท้องอืด
ท้องเฟ้อ ปวดท้อง แน่น จุกเสียด
ฆ่าเชื้อรา รักษาสิว
บำรุงผิว

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก [thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)
 @thaicam07 02 591 7007

กองการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

สรรพคุณ

รสเผ็ดอุ่น แก้หวัด

บำรุงกระเพาะ

แก้อาการคลื่นไส้อาเจียน

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

ขิง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Zingiber officinale Roscoe
ชื่ออื่น ๆ : ขิงแกลง ขิงแดง ขิงเผือก สะเอ

ส่วนที่ประโยชน์

ทั้งต้น

ส่วนที่นิยมใช้ เหง้า

ผลิตภัณฑ์จากขิง

ยาจากสมุนไพร : ยาผง ยาแคปซูล ยาขง
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เครื่องดื่ม

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-046

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก [thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)
 @thaicam07 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

บัวบก

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Centella asiatica* (L.) Urb.
ชื่ออื่น ๆ : ผักหนอก จำปาเครือ กะบังนอก (ภาคเหนือ)
ผักหนอก ผักแว่น (ภาคใต้)
แว่นโคก (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

สรรพคุณ

เป็นยาขับร้อน แก้ร้อนในกระหายน้ำ
แก้ช้ำใน ลดอาการอักเสบ รักษาบาดแผล
บำรุงประสาท และความจำ

ผลิตภัณฑ์จากบัวบก

ยาจากสมุนไพร : ยาผง ยาแคปซูล ยาชง
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เวชสำอาง
เครื่องดื่ม

ส่วนที่ใช้ประโยชน์ : กิ่งต้น

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-047

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก [thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)
 @thaicam07 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

พลูดาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Houttuynia cordata* Thunb.
ชื่ออื่น ๆ : ผักก้านตอง ผัดเข้าตอง พลูแก (กลาง)
ผักคาวตอง (ภาคเหนือ)

การศึกษาทางเภสัชวิทยา

ฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรค ไข้หวัดใหญ่
และกลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม
ฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย
ฤทธิ์ต้านการอักเสบ
ฤทธิ์จับปีศาจ

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ
สู่มาตรฐานการทำยา

ส่วนที่ใช้ประโยชน์ ทั้งต้น

ผลิตภัณฑ์จากจึง

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เครื่องดื่ม ชาชง

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-048

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก

[thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)

[@thaicam07](https://twitter.com/thaicam07)

02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ไพลา

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Zingiber cassumunar Roxb.
ชื่ออื่น ๆ : ไพลา ไพลาเหลือง ว่านไฟ (ภาคกลาง) ปูลอย
ปูเลย เอียงคำ (ภาคเหนือ) มันสะล้าง วาน (แม่ฮ่องสอน)
ว่านปอบ (ภาคอีสาน)

สรรพคุณ

จับลมในลำไส้ แก้จุกเสียด
จับโลหิต และกระจายเลือดเสีย
ทาแก้เคล็ดยอก เส้นตึง ฟกบวม ปวดเมื่อย เหน็บชา

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ สู่มาตรฐานการทำยา

ส่วนที่ใช้ประโยชน์ **เหง้า**

ผลิตภัณฑ์จากไพลา

ยาจากสมุนไพรไพลา สูตรตำรับ ยาขี้ผึ้งไพลา
น้ำมันไพลา ครีมไพลา ลูกประคบ

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-049

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก
 [thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)
 @thaicam07
 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ
สู่มาตรฐานการทำยา

ฟ้าทะลายโจร

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Andrographis paniculata* (Burm.f.) Wall. ex Nees
ชื่ออื่น ๆ : ฟ้าทะลาย น้ำลายพังพอน หล้ากันงู เมฆทะลาย
ฟ้าสะก้าน สามสิบดี ฟ้าสาบ เหยตา ยายคลุม ชวงซิมไม้

ผลิตภัณฑ์จากไฟ

- 1) ยาจากผงฟ้าทะลายโจร
- 2) ยาสารสกัดผงฟ้าทะลายโจร
- 3) ยาสารสกัดจากฟ้าทะลายโจร

ส่วนที่ใช้ประโยชน์ **ทั้งต้น**

สรรพคุณ

บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold)
เช่น ไอ เจ็บคอ มีไข้ น้ำมูกไหล
บรรเทาอาการท้องเสียไม่ติดเชื้อ

ผลิตและเผยแพร่โดย : กองการแพทย์ทางเลือก I-2021-050

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก [thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)
 @thaicam07 02 591 7007

Wellness *Magazine*

ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำราพืชสมุนไพรเศรษฐกิจ
สู่มาตรฐานการทำยา

www.thaicam.com

กองการแพทย์ทางเลือก
DIVISION OF COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE

Wellness *Magazine*

www.thaicam.go.th

กองการแพทย์ทางเลือก

[thaicam.go.th](https://www.instagram.com/thaicam.go.th)

@thaicam7

02 591 7007

